

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

#### 1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: STARTA Glykol Gul Longlife

#### 1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anbefalte bruksområder: Kjølevæske.

#### 1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

##### Leverandør

Firma: Hagemans Nordic AB  
Adresse: Box 112  
Post nr.: 511 10  
Sted: Fritsla  
Land: SVERIGE  
E-post: info@hagemansnordic.com  
Telefon: 0320-18900  
Hjemmeside: www.startaprodukter.se

#### 1.4. Nødtelefonnummer

22 59 13 00 (Giftinformasjonen).

### AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

#### 2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Acute Tox. 4;H302  
STOT RE 2;H373 (Nyrer.) (Oral.)

Viktigste skadevirkninger: Farlig ved svelging. Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. (Nyrer.) (Oral.)

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### 2.2. Merkingselementer

#### Piktogrammer



**Signalord:** Advarsel

#### Inneholder

**Stoff:** 1,2-etandiol;

#### Faresetninger

H302 Farlig ved svelging.

H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. (Nyrer.) (Oral.)

#### Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P260 Ikke innånd tåke/damp.

P264 Vask hendene grundig etter bruk.

P270 Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

P301+312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSENTER/en lege ved ubehag.

P330 Skyll munnen.

P501 Innehold/holder leveres i samvar med lokale forskrifter.

### 2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

Hormonforstyrrende egenskaper: Ingen kjente.

### AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

#### 3.2. Stoffblandinger

Stoff	CAS nr./ EC nr./ REACH-reg. nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
1,2-etandiol	107-21-1 203-473-3 01-2119456816-28	> 85 %		Acute Tox. 4;H302 STOT RE 2;H373
Potassium isononanoate	84501-71-3	< 3 %		Skin Irrit. 2;H315 Eye Irrit. 2;H319
Methyl-1H-benzotriazole	29385-43-1 249-596-6 01-2119979081-35	< 0,3 %		Acute Tox. 4;H302 Repr. 2;H361d Aquatic Chronic 2;H411

Se fullstendige H- / EUH-setninger under punkt 16.

**Kommentar om bestanddel:** Inneholder denatureringsmiddel: denatoniumbenzoat

### AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### 4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

<b>Innånding:</b>	Oppsøk frisk luft.
<b>Svelging:</b>	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Oppsøk lege ved ubehag.
<b>Hudkontakt:</b>	Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann.
<b>Kontakt med øyne:</b>	Skyll straks med vann (helst øyeglass) i minst 5 minutter. Åpne øyet godt. Fjern eventuelle kontaktlinser. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
<b>Generelt:</b>	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

### 4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Farlig ved svelging.

### 4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling.

Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

## AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

### 5.1. Slokkingsmidler

**Egnede brannslukkingsmidler:** Produktet er ikke direkte brennbart. Velg brannslukningsmidler basert på branntypen i omgivelsene.

**Uegnete brannslukkingsmidler:** Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

### 5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann dannes nitrogenoksider. Karbonmonoksid og karbondioksid.

### 5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager. Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk verne drakt bare der personlig kontakt (nærkontakt) er sannsynlig. Send forurenset slukningsvann til destruksjon.

**Øvrig informasjon:** Brannrester og slokkevann håndteres i henhold til lokale bestemmelser. Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann.

## AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

### 6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

**For ikke-innsatspersonell:** Hold uvedkommende unna. Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Unngå innånding/hold avstand. Sørg for god ventilasjon. Unngå kontakt med hud og øyne. Se punkt 8 for type verneutstyr.

### 6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann. Kontakt berørte myndigheter ved større utslipp.

### 6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende, ikke brennbart materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Spill kan forårsake hálke.

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### 6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

## AVSNITT 7: Håndtering og lagring

### 7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av damper. Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Unngå kontakt med huden og øynene. Se punkt 8 for type verneutstyr.

### 7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Lagres adskilt fra oksidasjonsmidler.

### 7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen spesielle bruksområder i tillegg til de identifiserte bruksområdene i 1.2.

## AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

### 8.1. Kontrollparametere

#### Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m <sup>3</sup>	fiber/cm <sup>3</sup>	Bemerkninger	Anmerkninger
1,2-etandiol	40	104			S
1,2-etandiol	20	52			E, H

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

S = Korttidsverdi er en verdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker som ikke skal overskrides i en fastsatt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter hvis ikke annet er oppgitt.

H = Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

#### PNEC

1,2-etandiol, cas-no 107-21-1				
Eksposering	Verdi	Vurderingsfaktor	Ekstrapoleringsmetode	Merk
PNEC-vann (ferskvann)	10 mg/l			
PNEC-vann (sjøvann)	1 mg/l			
PNEC-vann (uregelmessige utslipp)	10 mg/l			
PNEC STP (behandlingsanlegg for spillvann)	199,5 mg/l			
PNEC-sediment (ferskvann)	37 mg/kg dw			
PNEC-sediment (sjøvann)	3,7 mg/kg dw			
PNEC-jord	1,53 ng/kg dw			

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### DNEL - arbeidere

1,2-etandiol, cas-no 107-21-1					
Eksposering	Verdi	Vurderingsfaktor	Doseringsdeskriptor	Hovedvirkningsparameter	Merk
Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger)	35 mg/m <sup>3</sup>				
Dermal DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger)	106 mg/kg bw/day				

### DNEL - generell befolkning

1,2-etandiol, cas-no 107-21-1					
Eksposering	Verdi	Vurderingsfaktor	Doseringsdeskriptor	Hovedvirkningsparameter	Merk
Dermal DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger)	53 mg/kg bw/day				
Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger)	7 mg/m <sup>3</sup>				

## 8.2. Eksposeringskontroll

<b>Egnede tiltak for eksposeringskontroll:</b>	Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene grundig etter håndtering og før spising eller røyking. Det skal finnes mulighet for øyeskylling.
<b>Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt:</b>	Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.
<b>Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud:</b>	Bruk egnede verneklær.
<b>Personlig verneutstyr, håndvern:</b>	Bruk vernehansker ved direkte hudkontakt.
<b>Personlig verneutstyr, åndedrettsvern:</b>	Ansiktsvern skal benyttes ved konsentrasjoner som overstiger de hygieniske grenseverdiene.
<b>Miljøeksponeringstiltak:</b>	Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

## AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

### 9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
Aggregattilstand	Væske
Farge	Gul
Lukt	Mild
Løselighet	Løselighet i vann: Fullstendig blandbar

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Lukterskel	Ingen data	
Smeltepunkt	Ingen data	
Frysepunkt	Ingen data	
Startkokepunkt og kokepunktintervall	170 - 185 °C	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data	
Antennelsesgrenser		Ikke brannfarlig
Eksplisjonsgrenser		Ikke eksplosjonsfarlig
Flammepunkt	111 °C	1,2-etandiol
Selvantennelsestemperatur	398 °C	1,2-etandiol
Nedbrytningstemperatur	Ingen data	
pH (bruksferdig oppløsning)	7,5 - 9	50 % løsning i vann
pH (konsentrat)	Ingen data	
Kinematisk viskositet	Ingen data	
Viskositet	Ingen data	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	- 1,36	Log Pow 1,2-etandiol
Damptrykk	Ingen data	
Tetthet	1110 - 1140 kg/m <sup>3</sup>	
Relativ tetthet	Ingen data	
Damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet (sat. luft)	Ingen data	
Spesielle egenskaper	Ingen data	

### 9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Eksplisive egenskaper		Ikke eksplosjonsfarlig
Oksidasjonsegenskaper		Ikke oksiderende.

## AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

### 10.1. Reaktivitet

Det er ingen kjente reaktivetsfarer tilknyttet dette produktet.

### 10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

### 10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

### 10.4. Forhold som skal unngås

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

### 10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

### 10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen kjente.

## AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

### 11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

**Akutt toksisitet - oral:** Farlig ved svelging.

**Akutt toksisitet - dermal:**

**1,2-etandiol, cas-no 107-21-1**

Organisme	Testtype	Eksponeeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
	LD50		> 3500 mg/kg			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Akutt toksisitet - innånding:**

**1,2-etandiol, cas-no 107-21-1**

Organisme	Testtype	Eksponeeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LC50		> 2,5 mg/l			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Etsing/hudirritasjon:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Kan gi lett irritasjon.

**Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Kimcellemutagenitet:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Kreftfremkallende egenskaper:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Skadelig for reproduksjonsevnen:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Enkel STOT-eksponering:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

**Gjentatt STOT-eksponering:** Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. Eksponeringsrute: Oral. Forårsaker skade på følgende organer: Nyre.

**Skadelig for luftveiene:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

### 11.2. Opplysninger om andre farer

**Hormonforstyrrende egenskaper:** Bestanddelene har ingen hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til ikke-målorganismer da de ikke oppfyller kriteriene i seksjon B i forordning (EU) 2017/2100.

### AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

#### 12.1. Giftighet

**1,2-etandiol, cas-no 107-21-1**

Organisme	Art(er)	Eksponeeringstid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Fisk	Pimephales promelas	96 h	96hLC50	72860 mg/l			
Alge				6500 - 13000 mg/l			
Daphnia				> 100 mg/l		OECD 202	

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### 12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Hovedbestanddelene forventes å være lett biologisk nedbrytbare.

### 12.3. Bioakkumuleringsevne

Testdata foreligger ikke. Ingen forventet bioakkumulering.

### 12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

### 12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

### 12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Bestanddelene har ingen hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til ikke-målorganismer da de ikke oppfyller kriteriene i seksjon B i forordning (EU) 2017/2100.

### 12.7. Andre skadevirkninger

Testdata foreligger ikke.

### Øvrig informasjon

Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann.

## AVSNITT 13: Sluttbehandling

### 13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Hvis dette produktet, slik det er levert, blir avfall, omfattes det av kriteriene for farlig avfall (dir. 2008/98/EU). Utslipp og avfall skal samles inn og oppbevares i lukkede, lekkasjesikre beholdere og leveres på et mottak for farlig avfall.

**Avfallskategori:** EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel  
16 01 14\* frostvæske som inneholder farlige stoffer  
15 01 10\* emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer

## AVSNITT 14: Transportopplysninger

<b>14.1. FN-nummer eller ID-nummer:</b>	Ikke relevant.	<b>14.4. Emballasjegruppe:</b>	Ikke relevant.
<b>14.2. FN-forsendelsesnavn:</b>	Ikke relevant.	<b>14.5. Miljøfarer:</b>	Ikke relevant.
<b>14.3. Transportfareklasse(r):</b>	Ikke relevant.		

### 14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

### 14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

## AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

### 15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.): 661204

### 15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Øvrig informasjon: Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

# Sikkerhetsdatablad

## STARTA Glykol Gul Longlife

Erstatter dato: 23.11.2022

Revisjonsdato: 17.05.2023

### AVSNITT 16: Andre opplysninger

<b>Øvrig informasjon:</b>	Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.
<b>Leverandørmerknader:</b>	Endring punkt: 2, 3, 4, 9, 11, 12, 16.
<b>Faresetninger</b>	
H302	Farlig ved svelging.
H315	Irriterer huden.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H361d	Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. (Nyrer.) (Oral.)
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
<b>Land:</b>	NO